

Neljapäev, 24. mai 2012

Ressursitõhus Euroopa

P7_TA(2012)0223

Euroopa Parlamendi 24. mai 2012. aasta resolutsioon ressursitõhusa Euroopa kohta (2011/2068(INI))

(2013/C 264 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava” (COM(2011)0571),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Ressursitõhus Euroopa – Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtal-gatus” (COM(2011)0021),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Rohkem kasu ELi keskkonnaametitest: usalduse suurendamine tead-misi ja reageerimisvõimet täiustades” (COM(2012)0095),
- võttes arvesse oma 13. septembri 2011. aasta resolutsiooni tõhusa Euroopa toorainestrategie kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse keskkonnanõukogu järeldusi komisjoni 19. detsembri 2011. aasta teatise „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava” (18786/11) kohta, konkurentsionõukogu 29. septembri 2011. aasta järeldusi konkurentsivõimelise Euroopa majanduse kohta ja keskkonnanõukogu 20. detsembri 2010. aasta järel-dusi „Säästev materjalide majandamine ning säästev tootmine ja tarbimine: keskne panus ressursitõhu-sasse Euroopasse”,
- võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti (EEA) aruannet „Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2010. aastal” (SOER 2010),
- võttes arvesse eelolevat ÜRO säästva arengu konverentsi 20.-22. juunil 2012 Brasiilias,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Toorainete kättesaadavus Euroopa heaoluks tulevikus – ettepanek toor-aineid käsitlevaks Euroopa innovatsioonipartnerluseks” (COM(2012)0082),
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2012. aasta resolutsiooni toiduainete raiskamise vältimise ja toidutar-neahela tõhususe suurendamise strateegiate kohta ELis ⁽²⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning rahvusvahelise kauban-duse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, regionaalarengu komisjoni ja kalan-duskomisjoni arvamusi (A7-0161/2012),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0364.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0014.

Neljapäev, 24. mai 2012

- A. arvestades, et praegune majandus-, finants- ja keskkonnakriis näitab, et Euroopa vajab kiiresti uusi jätkusuutliku majanduskasvu allikaid;
- B. arvestades, et ressursinappuse tagajärjed, näiteks hinnatõus, on eriti rasked väiksemate sissetulekutega inimestele ja ebasoodsamas olukorras piirkondadele; arvestades, et sotsiaal- ja keskkonnapoliitika koostoitme on seetõttu vajalik rohkem kui kunagi varem;
- C. arvestades, et järjest suurenev nõudlus loodusressursside järele ja nende liigkasutus ning sellega seotud maakasutuse muutumine toob kaasa keskkonna seisundi halvenemise, kliimamuutuse kiirenemise ja Maa loodusliku, lõpliku suurusega kapitali hävinemise, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse vähenemise;
- D. arvestades, et intensiivsest kasutusest põhjustatud ressursinappus, hinnaspekulatsioonid tooraineturgudel ja järsult suurenenud ülemaailmne tarbimine tõstavad toorainete hindu, kusjuures toorme reaalhinnad on sajandivahetusest saadik tõusnud 147 % võrra; arvestades, et EL seisab kesksetele ressursidele juurdepääsu ja nendega tõrgeteta varustatuse tagamisel tõenäoliselt silmitsi tõsiste raskustega; arvestades, et majanduses ja poliitikas tunnustatakse toorainete tõhusat kasutamist kõnealuste raskuste ületamise alusena;
- E. arvestades, et majanduse muutmine ressursitõhusaks, nii et austatakse meie planeedi piire ja võimaldatakse maailma rahvaarvu ning tulevaste tööstusriikide elanikkonna suurenemist, suurendab konkurentsivõimet ning loob uusi majanduskasvu ja töökohtade allikaid, kuna paranenud tõhususega hoitakse kokku kulusid, innovatsiooni tulemusena hakatakse kasutama ettevõtluses ja ressursse majandatakse paremini kogu nende olelusringi vältel;
- F. arvestades, et ringlussevõtt tähendab rohkemat kui ringlusse võetavate jäätmete kogumist ja seetõttu tuleks tulevastesse meetmetesse kindlasti kaasata kõik toimingud kogu väärtusahela ulatuses;
- G. arvestades, et tulevases terviklikus ressursipoliitikas ei tohiks enam eristada üksnes taastuvaid ja taastumatuid ressursse, vaid hõlmata tuleks ka jäävad materjalid;
- H. arvestades, et Eurobaromeetri 2011. aasta märtsi tulemused näitavad, et ressursitõhusus ning säästev tootmine ja tarbimine on ELi kodanike põhimured; arvestades, et mitte mingil juhul ei saa säästlikkuse suunas edusamme teha ilma kodanikke otseselt kaasamata ning ühiskonna hoiakuid ja harjumusi ressursikasutuse suhtes muutmata;
- I. arvestades, et ressursidele juurdepääs ja nendega varustatuse tõrgeteta tagamine on ressurside tarbimise ning vee- ja maakasutuse suurenemise tõttu üha kasvav probleem;
- J. arvestades, et konkurentsivõimeline tööstus võimaldab teha uusi investeeringuid tõhusamasse tehnoloogiasse;

Esmatähtsad tegevused

1. kutsub komisjoni üles looma ühiseid rakkerühmi kolme keskse valdkonna jaoks, milleks on toit ja jook, elamuehitus ja liikuvus, et töötada võimalikult kiiresti välja Euroopa ressursitõhususe tegevuskavad, milles sisalduvad selged ressurside vähendamise meetmed; need rakkerühmad peaksid viima lõpule ELi ressursitõhususele ülemineku platvormi töö ja koosnema komisjoni, liikmesriikide, tööstuse, kodanikuühiskonna ja muude sidusrühmade ekspertidest, kes peaksid julgustama partnerlussuhteid kogu väärtusahelas osalejate vahel;

Neljapäev, 24. mai 2012

2. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kõrvaldaksid 2013. aastaks tõkked toimiva ringlussevõtu ja korduskasutuse turu teelt Euroopas ja stimuleeriks sellist turgu nõudluse loomisega ringlussevõetud materjalide ja kõrvaltoodete järele ja nende kättesaadavusega, kasutades meetmeid, mis peaksid hõlmama rangete kriteeriumide väljatöötamist selle määramiseks, millal jäätmed lakkavad olemast jäätmed, ning majanduslike stiimulite arendamist, nt vähendatud käibemaks sekundaarmaterjalidele valdkondades, kus esinevad turutõrked, või uuenduslike kogumis- ja sorteerimistehnoloogiate edendamist; rõhutab sellega seoses pakilist vajadust täielikult rakendada kõiki olemasolevaid jäätmetega seotud õigusakte ning kiirendada nende jõustamist ja järelevalvet;

3. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid alusuuringuid ja tehnoloogilist innovatsiooni, et kiirendada üleminekut ressursitõhusale majandusele; rõhutab, et innovatsiooniliit, sealhulgas programm Horisont 2020, Euroopa tooraineid käsitlev innovatsioonipartnerlus, ökoinnovatsiooni tegevuskava ja teadmusinnovatsiooni keskused, on üks ressursitõhusa Euroopa liikumapanevaid jõude; kutsub komisjoni üles looma hõlpsasti juurdepääsetavat veebipõhist parimate tavade andmebaasi ressursitõhususe kohta;

4. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid lepiksid 2013. aastaks kokku majandustegevuse selgetes, kindlates ja mõõdetavates näitajates, mille puhul võetakse arvesse kliimamuutust, bioloogilist mitmekesisust ja ressursitõhusust olelusringi perspektiivist, näiteks loodusvarade kasutamise „korvi” vormis, mis koosneb neljast näitajast – maa-, vee-, materjali- ja CO₂-jalajälg – ja kasutaksid neid näitajaid seadusandlike algatuste ja konkreetsete vähendamiseesmärkide alusena; rõhutab, et see protsess peab olema läbipaistev ja hõlmama tähtsamaid sidusrühmi;

5. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut ökodisaini direktiivi reguleerimisala laiendamiseks ilma energiamõjuta toodetele ja esitama täiendavaid ökodisaininõudeid üldisele ressursitõhususele ja toodete toimele, sh ringlussevõetava materjali sisaldus, vastupidavus, ringlussevõetavus, parandatavus ja korduskasutus, et parandada nende keskkonnamõju ja edendada ringlussevõtu turge; rõhutab, et selline ettepanek peab rajanema igakülgsetele mõjuhinnangutele ja olema kooskõlas muude asjakohaste eeskirjadega;

6. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid integreeriks ressursitõhususe tegevuskava nii laialdaselt kui võimalik kõigisse muudesse poliitikavaldkondadesse, sealhulgas üldisesse majandusjuhtimise poliitikasse, näiteks strateegiasse „Euroopa 2020”, ning rakendaks seda kohalikul, piirkondlikul, riikide ja ELi tasandil;

Tulevase majanduskasvu tegevuskava

7. toetab juhtalgatust „Ressursitõhus Euroopa” ning ressursitõhusa Euroopa tegevuskava ja selle 2050. aasta nägemust, sh selle vahe-eesmärke; kutsub komisjoni üles esitama kiiresti kõik seadusandlikud ja muud algatused, mis on vajalikud, et saavutada vahe-eesmärgid ja tagada, et kogu ELi poliitika on nendega sidusalt kooskõlas ning vastab ELi üldeesmärgile luua 2050. aastaks vähese CO₂-heitega majandus, muu hulgas kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamise kaudu 80–95 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes; tuletab meelde, et majanduskasvu lahutamine ressursikasutusest on hädavajalik, et parandada Euroopa konkurentsivõimet ja vähendada Euroopa sõltuvust ressurssidest; soovib komisjonil tagada stabiilse õigusraamistiku säilitamine, et mitte seada ohtu pikaajalisi investeeringuid;

8. rõhutab, et ressursitõhusus on Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel väga oluline; on kindlalt veendunud, et teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammil Horisont 2020 peaks sellega seoses olema otsustavalt tähtis roll; palub liikmesriikidel võtta vastu riiklikud ressursitõhususe tegevuskavad, mis sisaldavad konkreetseid meetmeid ja eesmärke, mis on kooskõlas ELi tegevuskava eesmärkidega;

Neljapäev, 24. mai 2012

9. kutsub komisjoni üles esitama 2012. aasta lõpuks uue säästva tarbimise ja tootmise poliitika raamistikku, milles määratletakse, kuidas teha kindlaks need esmatähtsad tooted ja teenused, mis aitavad kõige enam kaasa peamiste ülemaailmsete tarbimisvaldkondade (vesi, maa, materjalid ja süsinik) vastavusse viimisele ressursitõhususe tegevuskavas kehtestatud tarbimisnäitajatega; sellega peaksid kaasnema seadusandlikud ettepanekud, mis tegelevad esmatähtsate toodete ja teenustega asjakohaste vahendite abil, mis hõlmavad muu hulgas mehhanisme, millega on võimalik parandada tarneahela ressursitõhusust, ning võimalusega kehtestada rakendusmeetmete abil miinimumnõuded või parimatel tulemustel põhinevad võrdlusalused;

10. on seisukohal, et ressursikasutuse tõhustamise meetmed ei või mingil juhul piirduda ainult avaliku sektoriga, mistõttu kutsub komisjoni, liikmesriike ja ettevõtjaid üles rajama oma majandusstrateegiad radikaalselt parandatud ressursitõhususele, mis toob kaasa majanduskasvu lahutamise ressurside tarbimisest; usub samuti, et vaja on keskenduda nii ressursikasutuse tõhususele kui ka tulemuslikkusele;

11. rõhutab, et on hädavajalik võtta viivitamata meetmed, et toetada innovatsiooni ja investeeringuid uutesse meetoditesse ja ettevõtlusmudelitesse, sealhulgas valdkondlikesse investeerimisstrateegiatesse ja säästvatesse ettevõtlusmudelitesse, nt laenamisühistud, ning luua stiimulid, mis toovad majandusele kasu; rõhutab erasektori, sealhulgas VKEde kesket rolli keskkonnasõbraliku majanduskasvu saavutamisel;

12. rõhutab, et Euroopa peab ringlussevõtva ühiskonnana oma jäätmeid suures ulatuses korduskasutama ja ringlusse võtma ning tootma sekundaartooraineid kõige tõhusamal viisil;

13. nõuab, et töötataks välja väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid toetav ressurside kasutamise standard, mis põhineb Global Compacti sarnasel kontseptsioonil;

14. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lõimima ressursitõhususe eesmärgid täiel määral majanduspoliitika kooskõlastamise Euroopa poolaastasse; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kinnitaksid seda nõuet Euroopa Ülemkogul; palub komisjonil kirjeldada lähemalt, kuidas hinnatakse Euroopa poolaasta protsessis konkreetset liikmesriikide edusamme suurema ressursitõhususe suunas liikumisel;

15. rõhutab, et esimese turuletulija eeliseiga võib ressursitõhususe valdkonnas hõlvata kasvavad turud, tuletades meelde, et ELi käes on ligikaudu üks kolmandik keskkonnatehnoloogia maailmaturust;

Majanduse ümberkujuundamine

16. tuletab meelde, et eesseisvate probleemide, näiteks ressursinappuse ja ressurshindade tõusu ärahoidmiseks on tungivalt vaja ressursikasutuse vähenemist;

17. märgib, et ressursitõhusale majandusele ülemineku saavutamiseks peavad turuhindades täielikult kajastuma nii ressursinappuse määr kui ka kõik tootmisprotsessiga seotud kulud; rõhutab, et turud soodustavad ressursitõhusust, kui hinnad kajastavad kasutatud ressurside tegelikke kulusid; nõuab arvestusprotsessis olulusringipõhise mõtteviisi rakendamist ning väliste keskkonnakulude sisestamist vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele;

18. toetab komisjoni pühendumist turupõhiste vahendite väljatöötamisele tegevuskavas, et võimaldada negatiivse välismõju arvessevõtmist turuhindades, selleks et kajastada kasutatud ressurside tegelikku maksumust ja nende keskkonnamõju;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja stiimulid, mis julgustaksid ettevõtjaid ja avaliku sektori asutusi jätkuvalt mõtma, võrdlema ja vähendama oma vee-, maa-, materjali- ja CO₂-jalajälge, ja ka meetmed tootjavastutuse põhimõtte laiendamiseks ja ressursitõhusust pärssivate tõkete kõrvaldamiseks;

Neljapäev, 24. mai 2012

20. nõuab tungivalt, et liikmesriigid liiguksid keskkonnamaksude suunas, ja rõhutab, et see võimaldab kärpeid teistes maksudes, nagu tööjõumaks, suurendab konkurentsivõimet, loob võrdsed võimalused ja arendab tehnoloogiaid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles selle vahendi üle järelevalvet teostama ja selle mõju võrdlema;

21. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks hierarhia mudeli arengut, et tagada keskkonda kahjustamata kõrgeim ressursikasutuse lisandväärtus;

22. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid viivitamata 2014. aastaks vastu konkreetsed kavad kõigi keskkonna seisukohast selgelt määratletud kahjulike toetuste järkjärguliseks kaotamiseks enne 2020. aastat, sealhulgas toetused, mis soodustavad taastuvate allikate ebatõhusat kasutamist, ning annaksid edusammudest aru oma riiklike reformikavade kaudu;

23. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks tervet ELi hõlmavate tootjavastutuse skeemide loomise võimalusi, et soodustada tulemuslikkust kõikides liikmesriikides, sh nendes liikmesriikides, kus korduskasutuse ja ringlussevõtu määrad on ELi keskmisest palju väiksemad;

24. rõhutab kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide tähtsat osa majanduse ümberkujundamisel; rõhutab, et on vaja välja töötada teadlikkuse tõstmise strateegiad ning strateegiad tarbijakäitumise muutmiseks ja tagasilöögiefekti vältimiseks;

25. rõhutab vajadust tagada Euroopas jätkusuutlikud tooraine tarned, mis on piisavad kasvava ringlussevõtusektori vajaduste rahuldamiseks ja mille tulemusena laieneb Euroopa avatud majandus ja luuakse töökohti;

26. nõuab vastavalt ressursitõhususe tegevuskavale rangemaid keskkonnahoidliku riigihanke nõudeid toodete ja teenuste suhtes, mis on olulise keskkonnamõjuga ja suurendavad peamiste ülemaailmsete ressurside (vesi, maa, materjalid ja süsinik) tarbimist kõige enam; nõuab tungivalt, et komisjon annaks hinnangu, kas keskkonnahoidlikke riigihankeid saaks siduda ELi rahastatavate projektidega; nõuab jõupingutusi, et edendada ühiseid hankemenetlusi ja riigihangetega tegelevate ametnike võrgustikke keskkonnahoidlike riigihangete toetuseks käesoleva aasta lõpuks, nii et see ei tooks kaasa avaliku sektori ettevõtete konkurentsiolukorra halvenemist;

27. kutsub üles laiendama keskkonnateabe esitamise nõuet ka massitarbekaupadele; toetab liikmesriikide katsetusi toodete ja teenuste keskkonnavalase märgistuse vallas ning julgustab komisjoni tööd toodete keskkonnajalajälje ühtse Euroopa arvutusmeetodi kallal, et tarbijad saaksid rohkem teavet ka nende toodete kohta, mis ei ole mõne olemasoleva süsteemi raames märgistatud, näiteks öko-, energia- või mahepõllumajandusmärgisega;

28. rõhutab, kui oluline on etiketil põhjaliku teabe esitamine, mis hõlmab eelkõige ressursikasutusega seotud teavet tootekirjelduses, ent ei piirdu sellega; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta vajalikke meetmeid praeguste märgistamiseeskirjade täiustamiseks selliste etikettide kasutuselevõtmisega, mis võimaldavad tarbijatel hetkega teha teadliku ja säästva valiku;

29. nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid ELi jäätmealase õigustiku täieliku rakendamise, sealhulgas miinimumeesmärkide täitmise oma riiklike jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse kavade ja strateegiatega; kordab, et jäätmete kogumise ja sorteerimise juba kehtestatud eesmärgid tuleks veelgi täiendada ning püüelda materjalide kõige kvaliteetsema ja koguseliselt suurima taaskasutuse poole kõigis etappides; rõhutab seepärast, et ELil on vaja seada rahaliste vahendite eraldamisel esmatähtsale kohale tegevused, mis jäävad jäätmete raamidirektiivis määratletud jäätmehierarhias ülespoole (nt eelistatakse ringlussevõtutehaseid jäätmete kõrvaldamisele); kutsub komisjoni üles kaaluma vajadust parandada ja ühtlustada jäätmeid käsitlevaid arvestusmeetodeid ja statistikat, et ringlussevõtu soodustamisel oleks usaldusväärne alus;

Neljapäev, 24. mai 2012

30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võitlema tõhusamalt jäätmete, eelkõige ohtlike jäätmete ebaseaduslike vedude vastu kolmandatesse riikidesse ja tugevdama eelkõige asjakohaseid kontrollimehhanisme; ergutab sellega seoses looma Euroopa jäätmealast välispoliitikat, mille eesmärk on levitada Euroopa parimaid jäätmekäitlusstandardeid ka Euroopa Liidust väljaspool;

31. juhib tähelepanu sellele, et enam kui 20 % toiduainetest kõrvaldatakse jäätmetena, ning nõuab komisjonilt ja liikmesriikidelt konkreetseid meetmeid toidujäätmete märkimisväärseks vähendamiseks; märgib ka, et ei raisata mitte üksnes toiduaineid, vaid ka toiduainete tootmise ja pakendamise ressursse;

32. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles asetama suuremat rõhku teabele, harimisele ja teadlikkuse tõstmisele, iseäranis seoses jäätmete sorteerimise, korduskasutuse ja ringlussevõtiga, pidades silmas, et haridusel on otsene mõju ressursitõhususe harjumustele;

33. kutsub komisjoni üles ühtlustama jäätmealast õigustikku ning võtma sealjuures arvesse jäätmehierariat ja vajadust viia jäätmejäakide hulk peaaegu nullilähedaseks; kutsub seetõttu komisjoni üles esitama 2014. aastaks ettepanekuid, mis näevad ette prügilate kasutamise üldise keelu kehtestamist kogu Euroopa Liidus ning ringlussevõtmiseks või kompostimiseks sobivate jäätmete tuhandamise järkjärgulist lõpetamist hiljemalt praeguse kümnendi lõpuks; sellega peaksid kaasnema asjakohased üleminekumeetmed, sealhulgas olulusringi põhimõttel rajanevate ühiste standardite edasine täiustamine; kutsub komisjoni üles vaatama läbi jäätmete raamdirektiivi 2020. aasta ringlussevõtu eesmärke; on seisukohal, et prügilamaksu instrument, mis on mõnedes liikmesriikides juba kasutusele võetud, võib samuti aidata seda eesmärki saavutada;

34. juhib tähelepanu sellele, et olemasolevaid prügilaid saaks kasutada toorainemaardlatena (nn urban mining ehk kasulike materjalide eraldamine olmeprügist), kuid selle kohta on veel vähe uurimistulemusi;

35. kutsub liikmesriike üles laiendama suunistega tehtavat tööd, et töötada Euroopa Standardikomitee abil välja standardid ringlussevõetud materjalide kohta;

36. kutsub komisjoni üles tagama poliitikat, mis edendab looduslike toorainete hierarhial põhinevat kasutamist ja eelistab suurima lisandväärtusega ja ressursitõhusaid tooteid energiatootmisele, võttes eelkõige arvesse kasvuhoonegaaside leevendamise potentsiaali;

37. nõuab tungival, et komisjon edendaks ka biomassi kasutamise hierarhiline lähenemisviisi, eelistades ringlussevõttu ning kõrgema lisandväärtusega ja ressursitõhusaid tooteid, näiteks biotoorainetel põhinevaid tooteid ja tööstusmaterjale bioenergiale;

38. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma programmi, et luua teadlikkust ja pakkuda juhtnööre ettevõtetele, eriti VKEdele;

39. rõhutab, et selleks, et olulusringipõhine lähenemisviis oleks mõttekas, peab see tuginema võimalikult täpsele raamatupidamisstandardile; rõhutab sellega seoses, et kütusekvaliteedi direktiivi rakendamisel peaksid kütusetarnijad taotlema tõrvaliivadele eraldi standardväärtust;

40. rõhutab uurimis- ja arendustegevuse ning innovatsiooni olulisust ressursitõhusale Euroopale ülemineku kiirendamisel; märgib, et suuremat innovatsiooni on eelkõige vaja keskkonnahoidlikul maavarade uurimisel ja kaevandamisel, põllumajanduses, keemiatööstuses, jäätmekäitlusel ja ringlussevõtul, veemajanduses, korduskasutuse võimaluste puhul ja keskkonnamõjuga materjalide, tehnoloogiate ja disaini asendamisel väiksema materjali- ja energiakasutusega, ning taastuvenergia ja energiatõhususe puhul; juhib tähelepanu sellele, et maksusoodustuste tegemisel vähenenud ressursikasutusele oleks positiivne mõju innovatsioonile, uurimis- ja arendustegevusele;

41. tuletab meelde, et ressursitõhusus peaks aitama Euroopal tõsta tehnilist tootlust, et saada terve väärtusahela (kaevandamine, töötlemine, rafineerimine, ringlussevõtt) vältel rohkem kasu;

Neljapäev, 24. mai 2012

42. kutsub komisjoni üles uurima, kuidas on võimalik suurendada ressursitõhusust ELi mäe- ja töötlevas tööstuses, et tõsta konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust, muu hulgas uute tehnoloogiate kasutuselevõtu abil ning tõhustades lisaks baasmetallidele kõrvalsaaduste tootmist;

43. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaaluksid uuenduslike tehnoloogiate keskuste loomist, et toetada kasulike komponentide eraldamist kaevandusjäätmetest, nende ringlussevõttu ja korduskasutust ning soodustada erinevates jäätmehooldlates ja ehitustööstuses leiduvate kasulike komponentide edasist kasutamist ning seda tüüpi jäätmehooldlate keskkonnahoidlikku kasutamist;

44. juhib tähelepanu vajadusele kasutada alternatiivseid tooteid ja muuta energia- ja materjalikulukaid tootmisprotsesse, nii et saavutatakse sama tootlikkuse tase, ning teisi tooraineid ja muid materjale, et muuta tootmisprotsessid vähem energiamahukaks;

45. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks maavaramaksu ja puutumata toorainete maksu mõju, eelkõige kõrvalmõju, nagu mittesäästlik asendamine, maksudest kõrvalehoidmine või majandustegevuse üleviimine kolmandatesse riikidesse;

46. rõhutab oskuste ja koolituse tähtsust; palub komisjonil ja liikmesriikidel sellega seoses astuda tihedasse dialoogi tööturu osapooltega, akadeemiliste ringkondade ja ettevõtjatega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostöös ettevõtjate ja akadeemiliste ringkondadega toetama ressursitõhusust ülikoolide eriprogrammide ja stipendiumide kaudu; toetab lisaks vahetusprogramme kõnealuses valdkonnas, näiteks Erasmus Munduse maavarade ja keskkonna alast programmi.

47. rõhutab, et on vaja investeerida tooraine ja haruldaste muldmetallide ringlussevõttu, arvestades et haruldaste muldmetallide kaevandamisel, töötlemisel ja ringlussevõtul on suur keskkonnamõju, kui seda ei tehta nõuetekohaselt;

Looduskapital ja ökosüsteemi teenused

48. rõhutab, et bioloogiline mitmekesisus on hädavajalik inimelu eksisteerimiseks ja ühiskondade healuks nii otseselt kui ka kaudselt ökosüsteemi teenuste kaudu, mida ta osutab; tervitab ja toetab ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiat aastaks 2020, sealhulgas kõiki selle eesmärke ja meetmeid; rõhutab, kui oluline on bioloogilise mitmekesisuse kaitse süvalaiendamine ka ressursitõhusas Euroopas;

49. väljendab seetõttu heameelt invasiivsete liikide vastu väljatöötatud erimeetmete üle ja nõuab nende kiireloomulist elluviimist;

50. rõhutab vee olulisust loodusvarana, mis on elutähtis nii inimkonna kui ka ökosüsteemide jaoks; tuleb meelde jätta kasvavat survet ohutute ja kindlustatud veevarude kättesaadavusele ja kvaliteedile selliste tegurite tõttu nagu raadamine, linnastumine, rahvaarvu suurenemine ja majanduskasv ning kliimamuutus; rõhutab vajadust mitmetasandilise lähenemisviisi järele veevarude majandamisel, toonitades kohalike ja piirkondlike ametiasutuste rolli juhtalगतuses „Ressursitõhus Euroopa“;

51. kutsub komisjoni samuti üles hindama ja esitama aruannet keskkonnakahju maksumuse kohta, mis tekib Euroopa Liidu põllumajandus- ja kalanduspoliitika tõttu;

52. kutsub komisjoni üles kasutama ressursitõhususe valdkonnas parimaid tavasid, et töötada välja asjakohased kriteeriumid ja alustada mitmeid ressursse, sh fosforit käsitlevate katseprojektidega, et saavutada 2020. aastaks praktiliselt 100 % line korduskasutus ning optimeerida nende ressursside kasutust ja ringlussevõttu; rõhutab, et selliseid katseprojekte tuleks rahastada otse ELi poolt;

Neljapäev, 24. mai 2012

53. on seisukohal, et Euroopa ressursse tuleks majandada strateegilisemalt ja keskkonnahoidlikumalt; on veendunud, et ELis olemasolevate ressursside, eelkõige mineraalide, metalli ja puidu, samuti energiavarude, sh fossiilkütuse majandamiseks tuleb teha suuremaid jõupingutusi; rõhutab ELi potentsiaali rahuldada oma toorainevajadus oma ressursside toel ning kutsub üles vähendama ELi sõltuvust mittekeskkonnahoidlike meetoditega toodetud tooraine impordist;

54. on seisukohal, et liikmesriikide tööstused peaksid järjest rohkem tuginema kodumaisele toorainele; märgib, et kodumaiste ressursside majandamisega tuleks tagada, et neid ei raisata;

55. rõhutab, kui tähtis on säästev põllumajandus, mille tulemusel väheneb maakasutuse „import” ja Euroopa CO₂-jalajälg;

56. on veendunud, et tarbijate teadlikkus mängib olulist rolli toidu tarbimise ressursitõhususe parandamisel, ning toetab säästvamaid toidu tarbimise harjumusi edendavaid algatusi kohalikul, riiklikul ja ELi tasandil;

57. rõhutab taastuvate loodusvarade, näiteks metsade rolli ressursitõhususes; kutsub komisjoni üles edendama taastuvate, bioloogiliste, ringlussevõetavate ja kliimasõbralike toorainete ja muude materjalide kasutamist; juhib eriti tähelepanu sellele, et taastuvate ja madala saastetasemega materjalide, näiteks puidu kasutamine ehituses on ressursitõhus;

58. arvestades, et metsaresursid ja puidu keskkonnaomadused on märkimisväärne looduskapital, rõhutab vajadust tugevdada ELi metsade kaitset ja koondada ohuennetusmeetmed metsanduse valdkonnas; nõuab, et loodaks rahastamisvahendid metsatulekahjude ja kahjurite tekitatud kahjustuste ennetusmeetmete rahastamiseks; kutsub komisjoni üles uurima koos puidutööstusega võimalusi konkreetsete meetmete rakendamiseks, mille eesmärk on tagada metsavarude säästev kasutamine, eelkõige katseprojektide kaudu; ergutab olemasolevate metsandust käsitlevate meetmete paremat kasutamist ELi eri poliitikavaldkondades, et tõsta metsade majanduslikku väärtust ja tagada metsamaterjali parem kättesaadavus, näiteks maaelu arengukavades ettenähtud taasisutuse teel;

59. rõhutab, et põllumajanduslikust tootmisest tingitud toitainete kaod keskkonnas tekitavad ökosüsteemidele, inimestele ja kliimale suuri väliskulusid; kutsub komisjoni üles juurutama tänapäevased toitainete haldamise meetodeid, et vähendada tootmise intensiivistumisel toitainete kadu;

60. märgib, et kalanduspoliitika reformipakett on juhtalgatuse „Ressursitõhus Euroopa” üks tähtsamaid osasid; on seisukohal, et maksimaalne jätkusuutlik saak, vette tagasi laskmise vältimine, puhtamad ja tõhusamad mootorid, selektiivsemad kalapüügivahendid, rahvusvaheliselt võrdsed võimalused ja laevastiku liigne püügivõimsus on küsimused, millega tuleb keskkonna-alaselt ja majanduslikult elujõulise kalandus- ja vesiviljelussektori saavutamiseks tegeleda; rõhutab ka väikesemahuliste rannikulaevastike sotsiaalset ja majanduslikku tähtsust;

Juhtimine ja järelevalve

61. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks konsulteerimisel sidusrühmadega vastu lihtsad ja kergesti arusaadavad näitajad, nt maa-, vee-, materjali- ja CO₂-jalajälje kohta, et mõõta edusamme eesmärgi saavutamisel; need näitajad peaksid põhinema integreeritud raamatupidamisvahenditel ning järjepidevatel, laialdaselt tunnustatud ja teaduspõhistel meetodikatel ning need tuleks selgelt määratleda, et neid saaks kogu ELis kohaldada ühtemoodi poliitika väljatöötajate ja erasektori suhtes; samuti peaksid nad arvesse võtma kogu olulusringi mõju ja mõõtma majanduses kasutusse võetavaid ressursse, et oleks võimalik arvestada kõiki ressursinappuse aspekte ja nii integreerida varjatud vood; hoiatab, et pakutud ressursitootlikkuse näitaja ei anna vajalikku teavet;

Neljapäev, 24. mai 2012

62. kordab, kui olulised on sidusad, mõõdetavad, selged ja kontrollitavad valdkondlikud eesmärgid, sealhulgas üldeesmärk, et viia ellu tegevuskava vahe-eesmärgid ja visioon; tunnistab siiski teema keerukust ja sellest tulenevat vajadust tugeva teadusliku aluse järele; palub komisjoni, et ta esitaks eelneva põhjal konkreetse ettepaneku nimetatud eesmärkide kohta ELile ja liikmesriikidele hiljemalt aasta jooksul asjaomaste näitajate vastuvõtmisest, ning tagaks, et kõik ELi poliitikavaldkonnad on seatud eesmärkidega kooskõlas; on arvamisel, et tegevuskavas sisalduvaid vahe-eesmärke tuleks pidada eesmärkideks, kuni püstitatakse üksikasjalikumad eesmärgid; kutsub liikmesriike üles lisama vastavad eesmärgid oma ressursitõhususe strateegiatesse;

63. rõhutab, et konkreetset ressursitõhususe näitajad on üliolulised kõigis poliitikavaldkondades, ja kutsub komisjoni üles integreerima ressursitõhususe näitajad kõigisse oma mõjuhinnangutesse; on lisaks seisukohal, et konkurentsivõime kontroll, nagu on ette nähtud komisjoni teatises COM(2010)0614, peaks olema kõigi mõjuhinnangute kohustuslik osa;

64. kutsub komisjoni üles tagama olemasolevate õigusaktide täielikku rakendamist, pöörates erilist tähelepanu veelastele õigusaktidele, et kasutada kõiki võimalusi võimalikult maksimaalselt;

65. kiidab heaks ELi kütusekvaliteedi direktiivi kui olulise sammu ressursside tarbimise olemusringil põhineva käsituse suunas ja nõuab, et tarnijad kohaldaksid kütusekvaliteedi direktiivi rakendamisel tõrvaliivadele eraldi vaikeväärtust;

66. on arvamisel, et seitsmes keskkonnaalane tegevusprogramm peaks andma õige poliitilise raamistiku, et saavutada tegevuskava nägemus, vahe-eesmärgid ja eesmärgid teel ressursitõhusa Euroopa poole;

67. kutsub komisjoni üles sõeluma ELi poliitikavaldkondi ja hindama muu hulgas riiklikke taastuenergia tegevuskavasid ja ühist põllumajanduspoliitikat, võttes arvesse nende mõju ressursitõhususele;

68. on seisukohal, et ressursitõhus Euroopa on sobiv raamistik keskkonnahoidlike töökohtade loomiseks kõigile ja ilma diskrimineerimiseta;

69. rõhutab, et ressursside tõhusat kasutamist raskendavad sageli keerukad administratiivsed protseduurid; soovib komisjonil ressursitõhususe paremaks rakendamiseks lihtsustada lubade väljastamise protsesse; väljendab sellega seoses heameelt läbipaistvuse direktiivi puudutava komisjoni algatuse üle;

70. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja üldsusele suunatud teavitus- ja hariduskampaaniaid, mille eesmärk on suurendada ringlussevõetud jäätmetest valmistatud toodete kasutamist;

71. nõuab meetmeid tagamaks, et ressursside tõhusaim kasutamine oleks regionaalpoliitika keskmeks; rõhutab, et Euroopa piirkondade potentsiaali, takistusi ja erinevaid arengutasemeid arvestades tuleb ressursitõhusust käsitleda ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil; ning rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel asutustel on vaja viia ressursitõhususe meetmed kooskõlla strateegiaga „Euroopa 2020“;

Rahvusvaheline mõõde

72. peab ressursside tõhusat ja säästvat kasutamist ja jaotamist ELi tööstuspoliitika üheks olulisemaks küsimuseks, mis peaks kujundama ka liidu välissuhteid nüüd ja tulevikus; on sellega seoses veendunud, et keskkonnakaupade ja -teenustega kauplemine on jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu vahend, millest oleks kasu nii kaubandusele kui ka keskkonnale;

73. on seisukohal, et õiglane, avatud ja mittediskrimineeriv mitmepoolne kaubandussüsteem ja keskkonnakaitse peaksid üksteist tugevdama ja töötama kohalike kogukondade hüvanguks, eeldusel et viiakse läbi mitmepoolsete kaubanduseeskirjade reform, mille eesmärgiks on paremini lahendada keskkonnaprobleeme ja rahuldada inimeste põhivajadused;

Neljapäev, 24. mai 2012

74. kutsub komisjoni üles käsitlema tooraineid puudutavaid küsimusi, näiteks ekspordipiiranguid ja investeringutega seotud aspekte, suuremas ulatuses käimasolevatel ning tulevastel kaubanduslääbirääkimistel, mida Euroopa Liit peab nii kahepoolses kui ka mitmepoolses raamistikus;

75. rõhutab, et maailmaturgude õiglase avamisega keskkonnakaupadele ja -teenustele soodustatakse säästvat tarbimist, luuakse ekspordivõimalusi ning töökohti, mis on seotud uue keskkonnahoidliku tehnoloogia levikuga, innovatsiooni ja konkurentsivõimega ning see toob kaasa madalamad hinnad, kõrgema kvaliteedi ja suurema valiku tarbijale;

76. kiidab heaks WTO Doha vooru kaubanduslääbirääkimistel tehtud töö, mis käsitles keskkonnakaupade ja -teenuste tariifsete ja mittetariifsete tõkete vähendamist või kaotamist, ning julgustab tungivalt osapooli seda tööd jätkama – olenemata sellest, milliseks kujuneb Doha vooru tulevik – et töötada välja keskkonnakaupade ja -teenuste selge määratlus, mis sisaldaks ettevõtja sotsiaalset vastutust, ELi keskkonnastandardeid ja õiglase kaubanduse põhimõtet;

77. kinnitab veel kord, et kõikides kehtivates kahepoolsetes ja piirkondlikes Euroopa Liidu kaubanduslepingutes peaks olema kaugeid sihte seadev jätkusuutlikkuse peatükk, nagu see on ELi viimati sõlmitud vabakaubanduslepingutes Korea Vabariigi, Colombia ja Peruu ning Kesk-Ameerikaga; on arvamisel, et sotsiaalset ja keskkonna jätkusuutlikkust käsitlevad peatükid tuleks seada võrdsele alusele tehingu kaubanduspektidega ning kutsub seetõttu komisjoni üles laiendama neile peatükkidele tulevastes vabakaubanduslepingutes olevaid vaidluste lahendamise sätteid;

78. on seisukohal, et sotsiaalselt vastutustundlikult toodetud keskkonnakaupade ja -teenuste tariifsete soodustuste lisamine üldiste soodustuste süsteemi võib anda lisandväärtuse ELi ja arenguriikide vahelisele kaubandusele ja toimida täiendava stiimulina strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ning kliima ja energia valdkonna ELi pikaajaliste eesmärkide saavutamisel;

79. on seisukohal, et Rio+20 konverentsi taustal ja ettevalmistamise käigus on vaja kõigi ÜRO liikmesriikide, kodanikühiskonna ja ametiühingute osalusel uut ja jõulist arutelu ettevõtja sotsiaalse vastutuse vabatahtliku iseloomu tõhususe üle;

80. rõhutab, et ELi ökoinnovatsioon stimuleerib suuremat ressursitõhusust väljaspool meie piire, vähendades nõnda ülemaailmsete ressursside ammendumist; nõuab seepärast tungivalt, et liikmesriigid tugevdaksid oma riiklike ressurssitõhususe strateegiaid ja jagaksid oma teadmisi ülemaailmsel foorumil, nagu Rio+20 tippkohtumine; rõhutab, et ülemaailmne hoogne tarbimise kasv ja kahanevad tooraineressursid nõuavad panustamist globaalsesse ressurssitõhususse;

81. juhib tähelepanu sellele, et eelseisev Rio+20 tippkohtumine võiks olla oluline foorum ressurssitõhususe ja säästva arengu küsimuste arutamiseks; on seisukohal, et uus säästva arengu eesmärkide kogum võiks täita aastatuhande arengueesmärkide vajakajäämised ja olla jõuline ülemaailmne jätkuprojekt, mis tunnustab keskkonna ja mis tahes arengumõõtme lahutamatu seost; nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid etendaksid kõnealusel konverentsil otsustavat ja edasiviivat osa, et täita ülemaailmses ulatuses kaasava ja rohelise majanduse loomise eesmärgid;

*

* *

82. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.